WIKIPEDIA

Lepidotes

Lepidotes is een uitgestorven geslacht van straalvinnige vissen die leefden in het Jura.

Inhoud

Naamgeving en taxonomie

Kenmerken

Zie ook

Bronnen

Referenties

Lepidotes

Status: Uitgestorven, als fossiel bekend

Fossiel voorkomen: Vroeg-Jura

Lepidotes elvensis

Taxonomische indeling

Rijk:	Animalia (Dieren)
Stam:	Chordata (Chordadieren)
Klasse:	Actinopterygii (Straalvinnigen)
Orde:	Lepisosteiformes

Geslacht

Lepidotes

Agassiz, 1832

Typesoort

***Lepidotes gigas* Agassiz, 1832**

Soorten

- *L. elvensis* (Blainville, 1818) (orig. *Cyprinus*)
- *L. gigas* Agassiz, 1832
- *L. semiserratus* Agassiz, 1836
- *L. bülowianus* Jaekel, 1929

Een compleet bewaard exemplaar van *L. elvensis*

Afbeeldingen op Wikimedia Commons

Lepidotes op Wikispecies

Portaal **Biologie** **Vissen**

Naamgeving en taxonomie

Het geslacht werd benoemd door Louis Agassiz in 1832.[1] In de protoloog benoemde hij drie soorten (*L. gigas*, *L. frondosus* en *L. ornatus*), zonder een typesoort aan te wijzen. Een jaar later nam Agassiz het geslacht op in zijn standaardwerk *Recherches sur les poissons fossiles*, waarbij hij de naam veranderde in *Lepidotus*.[2] Volgens de prioriteitsregel van de ICZN[3] is echter de eerst gepubliceerde naam de geldige. De naam *Lepidotus* was bovendien niet beschikbaar omdat Jordán de Asso in 1801 al een vissengeslacht onder die naam had gepubliceerd.[4] In 1833 benoemde Agassiz al 14 soorten, en in 1836 kwam hij in hetzelfde werk, na een eerste revisie en het toevoegen van nieuw materiaal, uit op een totaal van 21.[5]

In 2012 publiceerde Adriana López-Arbarello een revisie van het geslacht.[6] Daarin merkte ze op dat het geslacht lange tijd had gefungeerd als vergaarbak voor soorten die moeilijk in een ander geslacht te plaatsen waren. Aan de hand van een analyse van synapomorfieën, deelde ze de soorten opnieuw in, waarbij ze het aantal soorten in het geslacht *Lepidotes* terugbracht tot vier. Omdat van de eerste drie gepubliceerde soorten alleen *Lepidotes gigas* overbleef, werd dit automatisch de typesoort. Verder plaatste ze het geslacht in de orde Lepisosteiformes; voorheen werd het in de orde Semionotiformes onderbracht.

Kenmerken

Deze straalvinnige vis wordt gekenmerkt door een breed lichaam met zwaar geëmailleerde schubben, met aan de bovenzijde een ver naar achteren geplaatste rugvin en aan de onderzijde drie parige buikvinnen. De krachtige tanden waren in staat om hard voedsel te vergruizen.

Lepidotes had, in vergelijking met zijn voorouders uit het Paleozoïcum, een nieuw kaaktype. Bij vroegere vissen waren bovenkaaksbeenderen en de jukbeenderen met elkaar vergroeid maar bij *Lepidotes* waren ze los van elkaar en waren de bovenkaakbeenderen korter. Hierdoor kon de bek op zodanige wijze geopend worden dat er aan de binnenzijde onderdruk ontstond, en prooidieren van een kleine afstand naar binnen konden worden gezogen. Primitievere vissen moesten de prooien met een hap water van dichtbij verzwelgen.

Zie ook

- Paddesteen

Bronnen

- D. Palmer, B. Cox, B. Gardiner, C. Harrison & J.R.G. Savage (2000) - *De geïllustreerde encyclopedie van dinosauriërs en prehistorische dieren*, Köneman, Keulen. ISBN 3 8290 6747 X
- *Lepidotus* (http://paleodb.org/cgi-bin/bridge.pl?a=checkTaxonInfo&taxon_no=63782&is_real_user=1) in de Paleobiology Database

Referenties

1. Agassiz, L. (1832), *Untersuchungen über die fossilen Fische der Lias-Formation*. Jahrbuch für Mineralogie, Geognosie, Geologie und Petrefaktenkunde **3**: 145 (http://books.google.nl/books?id=LwsRAAAAIAAJ&pg=PA145&lpg=PA145&source=bl&ots=BgIYK7qADa&sig=F-NdX4r_Yna6bGmIS-i11GYdiD8&hl=en#v=onepage&f=false)
2. Agassiz, L. (1833), *Recherches sur les poissons fossiles* **2**: 8 e.v. (http://www.biodiversitylibrary.org/page/3698346)
3. ICZN Art. 23.1 (http://www.nhm.ac.uk/hosted-sites/iczn/code/index.jsp?article=23&nfv=#1)
4. Asso, J. de (1801), *Introduccion á la ichthyologia oriental de España*. Anales de Ciencias Naturales (Instituto de José de Acosta), Madrid **4**(10): 28-52 (38) (zie: ZooBank (http://zoobank.org/NomenclaturalActs/240809CE-210D-4E50-82CA-10838969D2C9))
5. Agassiz, L. (1833), *Recherches sur les poissons fossiles* **2**: 233 e.v. (http://www.biodiversitylibrary.org/page/3698648)
6. López-Arbarello, A. (2012), *Phylogenetic Interrelationships of Ginglymodian Fishes (Actinopterygii: Neopterygii)*. PLoS ONE **7**(7): e39370 (http://www.plosone.org/article/info%3Adoi%2F10.1371%2Fjournal.pone.0039370). DOI:10.1371/journal.pone.0039370 (https://dx.doi.org/10.1371%2Fjournal.pone.0039370)

Zie de categorie ***Lepidotes*** van Wikimedia Commons voor mediabestanden over dit onderwerp.